

Представено от Национална компания „Стратегически инфраструктурни проекти” (НКСИП) уведомление за инвестиционно предложение за „Доизграждане на АМ „Хемус“ (Ябланица-Белокопитово)”

Във връзка с внесено в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) уведомление от Национална компания „Стратегически инфраструктурни проекти” (НКСИП) за инвестиционно предложение за „Доизграждане на автомагистрала (АМ) „Хемус“ (Ябланица-Белокопитово)” и на основание чл. 5, ал.1 от *Наредбата за ОВОС* и във връзка с чл. 40, ал.2 от *Наредбата за ОС*, МОСВ уведомява за следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста, раздел трети от ЗООС:

Съгласно предоставената информация, предстои да бъдат извършени строителни дейности по доизграждането на АМ „Хемус“ в участъка от гр. Ябланица, Ловешка област до с. Белокопитово, Шуменска област, с което ще се свържат вече изградените и въведени в експлоатация участъци в западния и източния край на автомагистралата – „пътен възел Яна – околоръстен път на София-Ябланица” и „с. Белокопитово – Шумен – Варна”. ИП за доизграждане на АМ „Хемус” е разделено условно на 8 участъка:

- **Участък 1:** от АМ „Хемус” (А-2) Ябланица до път III-307/III-305, с приблизителна дължина 23 км;
- **Участък 2:** от път III-307/III-305 до път II-35, с приблизителна дължина 36 км;
- **Участък 3:** от път II-35 до път III-301/Александрово, с приблизителна дължина 28 км;
- **Участък 4:** от път III-301/Александрово до път III-303/Павликени, с приблизителна дължина 24 км;
- **Участък 5:** от път III-303/Павликени до път Е85, с приблизителна дължина 33 км;
- **Участък 6:** от път Е85 до път II-51, с приблизителна дължина 44 км;
- **Участък 7:** от път II-51 до път II-49, с приблизителна дължина 34 км;
- **Участък 8:** от път II-49 до АМ „Хемус” (А-2) Белокопитово, с приблизителна дължина 30 км.

Участъците са групирани по приоритетност на три етапа:

- *Първи етап* - започва от връзката на изградената част от магистралата след гр. Ябланица до пресичането с път II-35 (Никопол - Плевен - Ловеч - Троян - Кърнаре), с дължина около 60 км;
- *Втори етап* - започва след пътен възел с път II-35 до пресичане с път Е-85 (Русе - Кърджали - Подкова), с дължина около 85 км;
- *Трети етап* - започва след пътен възел с път Е-85 и завършва при източната част от АМ „Хемус“, която е в процес на изграждане, с дължина около 110 км.

Общата дължина на предвидената за доизграждане част на АМ „Хемус“ е около 252 км, като в документацията са представени два варианта на трасе – Вариант син (В1), който е проектна разработка от 1992 г., и Вариант син подобрен (В1А) от 2013 г., разглеждащ отсечки по изцяло нови трасета. Вариантите са разработени за проектна скорост 120 км/ч и габарит А 29.

Инвестиционното предложение (ИП) за доизграждане на АМ „Хемус“ (Ябланица-Белокопитово) самостоятелно попада в т. 22.2 на Приложение №1 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) – „Строителство на автомагистрала и пътища I клас.” и на основание чл. 92, т. 1 от ЗООС подлежи на задължителна оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).

С Решение № 250/25.04.2013 г. на Министерския съвет републикански път А-2 „София – Ботевград – Шумен – Девня – Варна“ (АМ „Хемус“) е обявен за обект с национално значение, поради което на основание чл. 94, ал. 1, т. 5 от ЗООС компетентен орган за вземане на решение е министърът на околната среда и водите.

На основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС е извършена проверка относно допустимостта на инвестиционното предложение спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни (ПУРБ) на Черноморски район и Дунавски район.

Съгласно становище на Басейнова дирекция за управление на водите (БДУВ) – Черноморски район с изх. № 04-01-122/2/13.05.2014 г., инвестиционното предложение в представения обхват е допустимо спрямо заложените в ПУРБ на Черноморски район мерки за постигане на добро състояние на водите, при условие да не се допуска допълнително замърсяване на водните тела и при спазване разпоредбите на *Закона за водите*.

Съгласно становище на БДУВ – Дунавски район с изх. № 2969/16.05.2014 г., инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на екологичните цели за постигане на добро състояние на водите, заложен в ПУРБ на Дунавски район, при спазване на определени мерки и условия, като е препоръчана консултация със съответните ВиК оператори.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Предложените варианти на трасето засягат следните елементи на Националната екологична мрежа:

1. Защитени територии:

1.1. Вариант В1 засяга три защитени територии:

- ЗМ „Шумата“, обявена за историческо място „Държавна гора в м. Шумата“ със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на Министъра на горите и опазване на природната среда с площ 18,1 ха, прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-730/10.06.2003 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 60/04.07.2003 г.) в частта преминаваща през землището на с. Крушуна, общ. Летница, обл. Ловеч;

- ЗМ “Орниците“, обявена за природна забележителност със Заповед № 468 от 30.12.1977 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда, с площ 50,0 ха, и прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-717 от 10.06.2003 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ, бр. 60/04.07.2003 г./ в частта преминаваща през землището на с. Бохот, общ. Плевен, обл. Плевен;

- ЗМ „Дългата бара-паметника“, обявена за природна забележителност със Заповед № 97/ 13.03.1978 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда, с площ 3,0 ха, намалена със Заповед № 507/11.07.1979 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда с 0,4 ха, прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД -716/ 10.06.2003 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 60/2003 г.) в частта от трасето, преминаваща през землището на с. Беглеж, общ. Плевен, обл. Плевен.

1.2. Вариант В1А не засяга защитени територии.

2. Защитени зони от мрежата Натура 2000:

2.1. Вариант В1 засяга следните защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици: - BG0002102 „Деветашко плато“, обявена със Заповед № РД-576/2008 г. и изменена със Заповед № РД – 138/2009 г. на МОСВ (ДВ, бр.85/2008 г. и ДВ, бр.21/2009 г.); BG0000240 „Студенец“, обявена със Заповед № РД - 800/2008 г., изменена със Заповед № РД–67/2013 г. на МОСВ (ДВ, бр.105/2008 г. и ДВ, бр.10/2013 г.); BG0002109 „Васильовска планина“, обявена със Заповед № РД-529/2010 г. (ДВ, бр. 48/2010г.);

- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна: - BG0000240 „Студенец“; BG0000610 „Река Янтра“; BG0001036 „Български извор“ и BG0000615 „Деветашко плато“, включени в списъците от защитени зони, одобрени с Решения на Министерски съвет;

2.2. **Вариант В1А** на трасето преминава периферно по границата на защитена зона BG0002109 „Васильовска планина“ за опазване на дивите птици като засяга малки участъци от нея, а част от предвидените съоръжения засягат защитени зони BG0000610 „Река Янтра“ и BG0001036 „Български извор“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Инвестиционното предложение за „Доизграждане на АМ „Хемус“ (Ябланица - Белокопитово)“ попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн. ДВ, бр.73/2007г., изм. и доп.) и подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на горечитираните защитени зони предвид чл. 31, ал. 4 и във връзка с ал.1 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) по реда на глава трета от цитираната Наредба.

При направената проверка за допустимост по смисъла на чл. 39, ал. 2 от Наредбата за ОС е установено, че:

- **Вариант В1А** е допустим спрямо режима на защитена зона за опазване на дивите птици BG0002109 „Васильовска планина“, определен със заповедта за обявяването и;
- **Вариант В1** е допустим: спрямо режима на защитени зони за опазване на дивите птици BG0002102 „Деветашко плато“, BG0000240 „Студенец“ и BG0002109 „Васильовска планина“, определен със заповедите за обявяването им; спрямо режима на ЗМ „Шумата“, ЗМ „Орниците“ и ЗМ „Дългата бара-паметника“ определен със *Закона за защитените територии*, заповедите за обявяването им само при условие, че трасето на варианта В1 се измести в частта му, преминаваща през защитените територии, разположени в землищата на с. Крушуна, с. Бохот и с. Беглеж, с цел незасягането им.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ИП за „Доизграждане на АМ „Хемус“ (Ябланица - Белокопитово)“ **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, включително птици предмет на опазване в горечитираните защитени зони, поради следните

МОТИВИ:

1. И двата алтернативни варианта засягат защитени зони за опазване на дивите птици, така че реализирането на който и да е от тях е свързано с усвояване на различни по големина площи, което предполага увреждане и/или унищожаване, вкл. и фрагментиране на местообитания на видовете птици, предмет на опазване.

2. Съществува вероятност от пряко въздействие – увреждане, вкл. унищожаване и фрагментиране на природни местообитания и местообитания на видове от класовете риби, земноводни, влечуги, бозайници, както и безгръбначни, предмет на опазване в защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, през които преминават вариантите на трасето на пътя.

3. Има вероятност пътят да предизвика „бариерен ефект“ при различни типове миграционни придвижвания (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални) и прекъсване на биокоридори от значение за видовете животни, предмет

на опазване във всички засегнати защитени зони, водещо до смъртност на пътя и генетична изолация на популациите им.

4. Строителството на автомагистралата в защитени зони BG0000610 „Река Янтра“ и BG0001036 „Български извор“ преминава през р. Янтра, р. Вит и р. Калник, които са ключов елемент на двете зони и е възможно да предизвика трайно увреждане и/или унищожаване, вкл. и фрагментиране на:

- природни местообитания, някои от които с ограничена площ на покритие в зоните;
- местообитания на видове, вкл. такива с оптимална пригодност.

5. Подготовката на терените за строителство, строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение е свързана с различно по продължителност и интензивност безпокойство на животинските видове, включително и прогонване от местообитанията им, поради засилено антропогенно и техногенно натоварване.

6. Осъществяването на инвестиционното предложение може да доведе до промени във **видовия състав, числеността и структурата на популациите** на опазваните видове (растения и животни), както поради пряко унищожаване на екземпляри, така и косвено, поради изменения в характеристиките на местообитанията им.

7. По време на строителството и експлоатацията е вероятно въздействието сблъсък с транспортните средства и смъртност на отделни екземпляри птици и прилепи, предмет на опазване в засегнатите защитени зони.

8. Възможно е кумулативно въздействие от едновременната реализация на настоящото инвестиционно предложение и други ИП, проекти, планове и програми със сходен или с различен характер, попадащи в обхвата на засегнатите защитени зони, като карриери, друга транспортна инфраструктура, и др.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 39, ал. 4 от Наредбата за ОС, за инвестиционно предложение „Доизграждане на АМ „Хемус“ (Ябланица - Белокопитово)“, следва да бъде изготвен доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ), като приложение към доклада по ОВОС, съгласно чл. 34 от същата Наредба.

Копие на писмото е изпратено до Министерство на регионалното развитие, РИОСВ – Велико Търново, РИОСВ – Плевен, РИОСВ – Русе, РИОСВ – Шумен, БДУВ „Дунавски район“ – Плевен, БДУВ „Черноморски район“ – Варна, община Шумен, община Търговище, община Попово, община Бяла, община Лозница, община Сухиндол, община Стражица, община Полски Тръмбеш, община Павликени, община Горна Оряховица, община Велико Търново, община Плевен, община Угърчин, община Тетевен, община Летница, община Луковит, община Ябланица и община Ловеч.

/отговорено от МОСВ на 27.05.2014 г./